

VVK-341-AL-1

KATEGÓRIA: NORMÁL, SZÉLES ÉS KESKENY NYOMTÁVOLSÁGÚ MOTOROS HAJTÁNY

Kapcsolódó időszakos
vizsga megnevezése:

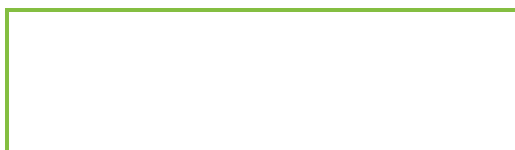
**VVK-341-ID-0 KATEGÓRIA: NORMÁL, SZÉLES ÉS KESKENY
NYOMTÁVOLSÁGÚ MOTOROS HAJTÁNY**

Régi függelék
sorszám:

341.

Régi vizsga-
megnevezés:

**KATEGÓRIAISMERET: VASÚTI JÁRMŰVEZETŐ NORMÁL, SZÉLES ÉS KESKENY
NYOMTÁVOLSÁGÚ MOTOROS HAJTÁNY V01-KAV2021/1-M1**

TARTALOM

AZ ALAPVIZSGA LEÍRÁSA.....	4
Szóbeli vizsgatevékenység	4
Alkalmazott módszertan.....	4
A megfelelt minősítés	4
TUDÁSANYAG.....	5
1. Járműszerkezetek.....	5
1.1. Az alváz	5
1.2. A futó- és hordmú.....	5
1.3. Ütköző- és vonókészülékek.....	5
2. Vontatójárművek gépészeti berendezései	5
2.1. A belsőégésű motorok felépítése, működése	5
2.2. A belsőégésű motorok üzemanyag ellátása, kenése és hűtése	5
2.3. A belsőégésű motorok indítása.....	5
3. Erőátviteli berendezések	6
3.1. Az erőátviteli rendszerek általános ismertetése.....	6
3.2. A mechanikus erőátvitel.....	6
3.3. Tengelyhajtások.....	6
4. Vezérlő, szabályozó és biztonsági berendezések.....	6
4.1. Elektrotechnikai alapfogalmak	6
4.2. Az akkumulátorok ismertetése.....	6
4.3. Áramfejlesztő forgógépek ismertetése	6
4.4. Biztonsági berendezések.....	6
5. Fékberendezések, fékezési ismeretek.....	7
5.1. A vonatmozgás dinamikai és fékezési alapismeretei.....	7
5.2. A fékberendezés mechanikus alkatrészei	7
6. Üzemeltetési ismeretek	7
6.1. Jármű kiszolgálás	7
6.2. A személyzet kötelességei, magatartási és biztonsági szabályok	7
6.3. A jármű vizsgálata	7
6.4. Eljárás meghibásodás esetén.....	7
7. Vezetéstechnikai ismeretek.....	8

7.1. A vasúti járművek mozgása a pályán	8
7.2. 21. Elindulás, sebességtartás, lassítás, megállás	8
7.3. 22. Eljárás különleges helyzetben	8
HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEK	9
Írásbeli és szóbeli kérdések	9
1. Járműszerkezetek.....	9
2. Vontatójárművek gépészeti berendezései	9
3. Erőátviteli berendezések.....	9
4. Vezérlő, szabályozó és biztonsági berendezések.....	10
5. Fékberendezések, fékezési ismeretek	10
6. Üzemeltetési ismeretek.....	10
7. Vezetéstechnikai ismeretek	11
AZ IDŐSZAKOS VIZSGA LEÍRÁSA.....	12
Az időszakos vizsga megnevezése	12
Írásbeli vizsgatevékenység	12
Tudásanyag	12
Alkalmazott módszertan.....	12
A megfelelt minősítés	12
MÓDOSÍTÁS	13

AZ ALAPVIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga szóbeli vizsgatevékenységből áll.

Szóbeli vizsgatevékenység

A szóbeli vizsgatevékenység 1 tételből áll, mely 8 vizsgakérdést tartalmaz, a vizsgakérdések megoszlása:

- 1 kérdés a Járműszerkezetek témaköréből,
- 1 kérdés a Vontatójárművek gépészeti berendezései témaköréből,
- 1 kérdés az Erőátviteli berendezések témaköréből,
- 1 kérdés a Vezérlő, szabályozó és biztonsági berendezések témaköréből,
- 2 kérdés a Fékberendezések, fékezési ismeretek témaköréből,
- 1 kérdés az Üzemeltetési ismeretek témaköréből,
- 1 kérdés a Vezetéstechnikai ismeretek témaköréből,

A szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 40 perc.

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások.

A megfelelt minősítés

Szóbeli vizsgatevékenységen megfelelt az a vizsgázó, aki:

- Ismeri a járművek általános felépítését, szerkezeti elemeit, erőátviteli, segédüzemi és fékberendezéseit.
- Tévesztés nélkül ismeri a járművek üzembe helyezésére, üzemben tartására, átadására, valamint üzemen kívül helyezésére vonatkozó szabályokat.
- Tévesztés nélkül ismeri a járművek állva tartása céljából alkalmazott rögzítő fékeket, valamint az alkalmazott fékrendszereket.
- Ismeri a járművek kezelőszerveinek használatát, normál, és különleges helyzetekben is.
- Ismeri a rugózás és lengéscsillapítás elvi kialakítását.
- Ismeri a hibaelhárítás szabályait, biztonságtechnikáját,
- Ismeri a vasúti jármű és a pálya kapcsolatának törvényszerűségeit.

TUDÁSANYAG

1. Járműszerkezetek

1.1. Az alváz

- Az alváz ismertetése, kialakítása
- Az esetleges felépítmény kialakítása
- A fordító szerkezet feladata és kialakítása

1.2. A futó- és hordmű

- A kerékpár kialakítása
- A tengelyágak kialakítása
- Különféle hordrugók, lap-, tekercs-, csavar- és gumirugók
- Mechanikus és hidraulikus lengéscsillapítók

1.3. Ütköző- és vonókészülékek

- Az ütközők kialakítása rugózással, vagy anélkül
- Normál- és segélyvonókészülékek, kapcsolótagok

2. Vontatójárművek gépészeti berendezései

2.1. A belsőégésű motorok felépítése, működése

- A kétütemű Otto-motor
- A négyütemű Otto-motor
- A Dieselmotor

2.2. A belsőégésű motorok üzemanyag ellátása, kenése és hűtése

- Az üzemanyag ellátó rendszer, a karburátor
- Az adagoló és a porlasztó
- A két- és négyütemű Otto- és Dieselmotorok kenése
- A lég- és a folyadékűtés

2.3. A belsőégésű motorok indítása

- Mechanikus indító berendezések
- Gépi indító berendezések
- Indítás betolással

3. Erőátviteli berendezések

3.1. Az erőátviteli rendszerek általános ismertetése

- A mechanikus erőátvitel
- A hidraulikus erőátvitel
- A villamos erőátvitel

3.2. A mechanikus erőátvitel

- A mechanikus erőátvitel elemei
- A homlokfogaskerekes hajtómű és sebességváltó
- A bolygóműves hajtómű és sebességváltó

3.3. Tengelyhajtások

- Lánchajtás
- Kardánhajtás
- Szíjhajtás

4. Vezérlő, szabályozó és biztonsági berendezések

4.1. Elektrotechnikai alapfogalmak

- Áram, feszültség, teljesítmény.
- Egyen- és váltakozó áramú rendszerek.

4.2. Az akkumulátorok ismertetése

- A savas és a korszerű zselés akkumulátorok
- A töltés és a kisütés
- Az akkumulátorok kezelése

4.3. Áramfejlesztő forgógépek ismertetése

- Dinamók
- Generátorok
- Feszültségszabályzók és akkumulátortöltők

4.4. Biztonsági berendezések

- Túláram védelem
- Vezérlési védelmek

5. Fékberendezések, fékezési ismeretek

5.1. A vonatmozgás dinamikai és fékezési alapismeretei

- A fékezőerő kifejtésének módjai
- A fékezés hatásossága és céljai

5.2. A fékberendezés mechanikus alkatrészei

- A kézi- és lábfék berendezések
- A rudazatok
- Féktuskó, fékbetét, fékszalag
- A fék állapota

6. Üzemeltetési ismeretek

6.1. Jármű kiszolgálás

- A beosztás feltételei, képesítés
- Egészségügyi követelmények
- Oktatások, vizsgák

6.2. A személyzet kötelességei, magatartási és biztonsági szabályok

- A szolgálat megkezdése, befejezése
- A jármű vezetésének jogosultsága és felelőssége
- Az üzemanyag töltése
- A jármű elhagyása

6.3. A jármű vizsgálata

- A motor vizsgálata álló motornál és működé közben
- Az erőátvitel vizsgálata
- A futómű vizsgálata
- A fékberendezés vizsgálata
- 18.5. A fordító berendezés vizsgálata

6.4. Eljárás meghibásodás esetén

- Üzemképtelenség
- A jármű kiemelése a pályáról, a siklott jármű visszahelyezése.

7. Vezetéstechnikai ismeretek

7.1. A vasúti járművek mozgása a pályán

- Pálya-jármű kapcsolat
- Alap- és járulékos menetellenállások

7.2. 21. Elindulás, sebességtartás, lassítás, megállás

- Elindulás, felkapcsolás
- Sebességtartás
- Lassítás motorfék, mechanikus fék alkalmazásával

7.3. 22. Eljárás különleges helyzetben

- A tapadási viszonyok romlása
- A látási viszonyok romlása
- Tűzeset

HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEK

A hatósági vizsgakérdések önállóan, összevont formában, valamint – a tudásanyag alapján – más megfogalmazásban is feltehetőek. Az írásbeli vizsgán annak módszertanából adódóan a kérdések megfogalmazása, a feladatok összeállítása igazodik a feladattípushoz.

Írásbeli és szóbeli kérdések

1. Járműszerkezetek

1. Ismertesse a járművek főbb szerkezeti részeit!
2. Ismertesse a járművek futómű kialakítását!
3. Ismertesse a vasúti kerékpár kialakítását!
4. Mi biztosítja a vasúti kerékpár vágányon történő vezetését?
5. Ismertesse a vasúti kerék futófelület természetes elhasználódását!
6. Ismertesse a hordrugók szerepét és típusait!
7. Ismertesse a lengéscsillapítók szerepét és típusait!
8. Ismertesse a tengelyágyak feladatát és kialakítását!
9. Ismertesse az egyszerű tengelyhajtóműveket!
10. Ismertesse az ütköző- vonókészülékek feladatát, szerkezeti kialakításait!

2. Vontatójárművek gépészeti berendezései

11. Ismertesse a belsőégésű motorok működési elvét
12. Mi a különbség az Otto- és a Dieselmotorok működése között?
13. Ismertesse a kétütemű motorok üzemi tulajdonságait!
14. Ismertesse a négyütemű motorok üzemi tulajdonságait!
15. Ismertesse a belsőégésű motorok üzemanyag ellátását!
16. Ismertesse a belsőégésű motorok kenését!
17. Ismertesse a belsőégésű motorok hűtését!
18. Ismertesse a belsőégésű motorok indítását!

3. Erőátviteli berendezések

19. Mi az erőátviteli berendezések feladata, mik a velük szemben támasztott követelmények?
20. ismertesse a járművek erőátviteli rendszereit!

21. Melyek az irányváltás elvi kérdései, mi az irányváltó beépítésének szükségessége?
22. Ismertesse a homlokkerekes irányváltó szerkezetét és működését!
23. Ismertesse a vonóerő fogalmát!
24. Ismertesse a tengelyhajtások felépítését!

4. Vezérlő, szabályozó és biztonsági berendezések

25. Mi az áram, a feszültség és a teljesítmény fogalma?
26. Milyen akkumulátorokat alkalmaznak a járműveken?
27. Hogyan történik az akkumulátorok töltése?
28. Hogyan működik az egyenáramú dinamó?
29. Mire szolgál az olvadóbiztosító?

5. Fékberendezések, fékezési ismeretek

30. Ismertesse a fékezőerő kifejtésének módjait!
31. Ismertesse a fékrudazat felépítését!
32. Beszéljen a fékezés hatásosságáról!
33. Ismertesse a kézfék felépítését, feladatát és működését!
34. Mikor kell cserélni a kopott féktuskót, fékbetétet, fékszalagot?
35. Ismertesse a fékezés céljait!
36. Mikor alkalmazzuk a megállító fékezést?
37. Mikor alkalmazzuk a sebességtartó fékezést?
38. Mikor alkalmazzuk a sebességcsökkentő fékezést?
39. Mikor alkalmazzuk a rögzítő fékezést?

6. Üzemeltetési ismeretek

40. Ismertesse a járművek üzemeltetésére vonatkozó általános rendelkezéseket!
41. Ismertesse a jármű kiszolgálására és a személyzetre vonatkozó előírásokat!
42. Hogyan történik a kisiklott jármű beemelése?
43. Hogyan történik a járműtűz oltása?
44. Hogyan történik a jármű fékberendezésének vizsgálata?
45. Hogyan történik veszély esetén a jármű elhagyása?
46. Hogyan végzi a futómű és egyéb járműszerkezeti berendezések vizsgálatát?

47. Hogyan végzi a mechanikus erőátvitelű jármű vizsgálatát?
48. Hogyan végzi el a jármű feltöltését üzemanyaggal?
49. Milyen időközönként kell a vasúti járművezetőnek időszakos oktatáson részt vennie?

7. Vezetéstechnikai ismeretek

50. Ismertesse a vasúti pálya-jármű kapcsolatának törvényszerűségeit!
51. Mi jellemző a vasúti jármű pályán történő futására?
52. Milyen alap- és járulékos ellenállásokat ismer?
53. Ismertesse a fékezési lehetőségeket a vasútüzemben!
54. Hogyan történik a sebességcsökkentő fékezés?
55. Mi a teendő járműhiba esetén?
56. Mi az eljárás a tapadási viszonyok romlása esetén?
57. Mi az eljárás a látási viszonyok romlása esetén?
58. Milyen biztonsági előírásokat kell betartani nagyfeszültségű vezeték alatti munkavégzés esetén?
59. Milyen teendői vannak a járművezetőnek a szolgálat befejeztével?

AZ IDŐSZAKOS VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga írásbeli vizsgatevékenységből áll.

Az időszakos vizsga megnevezése

Időszakos (soron kívüli időszakos) vizsga során alkalmazandó megnevezés:

VVK-341-ID-0 KATEGÓRIA: NORMÁL, SZÉLES ÉS KESKENY NYOMTÁVOLSÁGÚ
MOTOROS HAJTÁNY

Írásbeli vizsgatevékenység

A vizsga 24 kérdést tartalmaz. Egy kérdéshez három válasz tartozik, közülük egy a helyes.

Minden kérdésre adott helyes válasz 1 pontot ér, az elérhető maximális pontszám 24 pont.

Az írásbeli vizsgatevékenység időtartama: 30 perc.

Tudásanyag

Az időszakos vizsga tudásanyaga megegyezik a jelen Függelékben foglalt alapvizsga tudásanyagával.

Alkalmazott módszertan

Az vizsga számítógép alapú tesztvizsga.

A megfelelt minősítés

Írásbeli vizsgatevékenység követelményeinek megfelelt az a vizsgázó, akinek a feladatokra adott helyes válaszokra kapott pontszáma a maximálisan elérhető pontszám legalább 75%-a.

A megfelelt szinthez 18 pont szükséges.

MÓDOSÍTÁS

2024.03.18.

- Formai egységesítés
- Szóbeli vizsgatevékenység: vizsgakérdések száma, vizsgatevékenység időtartama
- Hatósági vizsgakérdések: módszertani kitétel felvétele
- „Az időszakos vizsga leírása” fejezet felvétele

2024.07.31.

- A vizsga megnevezésének módosítása